

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylance za 2010 r.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kobylance, realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004r. (Dz. U. 175, poz.1362 z późn. zmianami) obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym.

Zgodnie z art. 15 ustawy o pomocy społecznej do podstawowych zadań pomocy społecznej należą:

- świadczenie pracy socjalnej;
- prowadzenie i rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Wysiłki ośrodka pomocy społecznej zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które jak udowadniają liczne badania, bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania i przeciwdziałania marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Prawo do świadczeń przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477,00 zł (tzw. "kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej");
2. osobie w rodzinie, w której dochód na jedną osobę nie przekracza kwoty 351,00 zł (tzw. "kryterium dochodowe na osobę w rodzinie").

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej. Ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych nastąpiła w październiku 2009 roku – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

I. Świadczenia z pomocy społecznej

1. Świadczenia niepieniężne

Jednym z głównych świadczeń niepieniężnych, realizowanych przez Ośrodek jest praca socjalna, świadczona na rzecz osób i rodzin, ma na celu wzmocnienie ich kompetencji społecznych oraz poprawę funkcjonowania w środowisku lokalnym. Prowadzona jest w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności klientów GOPS oraz społeczności lokalnych. Krąg odbiorców jest bardzo szeroki, gdyż praca socjalna świadczona jest niezależnie od sytuacji dochodowej rodziny, a pomoc taką otrzymuje każda rodzina, która zgłasza takie oczekiwanie. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polega w szczególności na:

- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, świadczeń wyjątkowych itp.,
- podejmowaniu działań dot. uzyskania alimentów (poradnictwo, pisanie pozwów),
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu bezpłatnych porad z zakresu prawa, bezpłatnych konsultacji psychologicznych,
- udzielaniu poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, lekarzami, pielęgniarkami itp..

Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi jak również służbą zdrowia, policją i strażnikami gminnymi. Pracownicy socjalni udzielają specjalistycznego poradnictwa, informują o przysługujących formach pomocy, motywują do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowywania więzi rodzinnych, dbałości o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny oraz zachęcają do leczenia odwykowego. Nawarstwiające się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność w szczególności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, itp.. Uaktywnianie osób korzystających z pomocy oraz wyzwalamie sił tkwiących w nich samych odbywa się w szczególności poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, komunikowaniu się z otoczeniem, integracji w środowisku.

- PROJEKT SYSTEMOWY

W 2010 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet VII, poddziałanie 7.1.2 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt skierowany był do osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych, głównie osoby o niskim poziomie wykształcenia, bez kwalifikacji zawodowych. Budżet projektu wynosił **120.441,00 zł**, z czego Ośrodek otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości **108.396,00 zł**; wkład własny wyniósł **12.045,00 zł**.

Głównym celem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji członków rodzin, będących klientami GOPS, poprzez stworzenie sprawnego systemu umożliwiającego osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych.

Projekt objął działaniami 15 osób – (8 kobiet, 7 mężczyzn). W czasie jego trwania dwie osoby zrezygnowały a jedna znalazła zatrudnienie, w związku z czym wybrano dodatkowo trzy osoby.

W 2010 roku podpisano 18 kontraktów socjalnych, określających zobowiązania i uprawnienia stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, w których strony zobowiązały się do aktywnego uczestnictwa w projekcie:

- warsztatach terapeutycznych ze specjalistami (psycholog, doradca zawodowy),
- szkoleniach zawodowych.

Każda z osób brała udział w treningu interpersonalnym (psycholog, terapeuta oraz doradca zawodowy) w dniach 9 - 13.06.2010r. w miejscowości Międzywodzie.

Dla każdego uczestnika projektu została zaplanowana indywidualna ścieżka wsparcia.

Uczestnicy brali udział w szkoleniach zawodowych:

- kurs „spawanie blach i rur metodą spoinami pachwinowymi metodą MAG 135” - 2 osoby
- kurs „operator koparko - ładowarki” - 3 osoby
- kurs na „eksploatację urządzeń energetycznych” - 1 osoba
- kurs prawo jazdy kat. B - 7 osób,
- kurs z zakresu „kreowania własnego wizerunku” - 14 osób

Beneficjenci projektu otrzymali zasiłki celowe na pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem.

Po zakończonym udziale część osób podjęła zatrudnienie na okres próbny, bądź znalazła zatrudnienie w innej formie, tym samym nie zgłaszając się po raz kolejny o pomoc finansową do tut. Ośrodka.

2. Świadczenia pieniężne

W 2010 roku wydano decyzje administracyjne uprawniające do korzystania z różnych form pomocy oferowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla 222 rodzin i objęto pomocą 476 osób w rodzinach.

Na realizację zadań w 2010 roku tutejszy ośrodek otrzymał ogółem 1.733.317,77 zł w tym:

- środki finansowe własne gminy w kwocie 248.976,58 zł,
- środki finansowe dofinansowujące zadania własne gminy 476.913,97 zł,
- środki zlecone z budżetu państwa 1.007.427,22 zł.

Rozdział	Ogółem	W tym środki własne	Środki dofinansowane	Środki zlecone
85202 odpłatność za DPS	58.602,23	58.602,23	0	0
85212 świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	1.025.143,53	23.519,31	0	1.001.624,22
85213 składki na ubezpie. zdrowotne	18.226,55	0	12.423,55	5.803,00
85214 zasiłki i pomoc w naturze	199.345,70	48.991,11	150.354,59	0
85215 dotatki mieszkaniowe	2.308,79	2.308,79	0	0
85216 zasiłki stałe	169.619,64	0	169.619,64	0
85219 utrzymanie ośrodka	144.764,95	57.975,49	86.789,46	0
85295 dożywianie i inna pomoc	115.306,38	57.579,65	57.726,73	0
RAZEM	1.733.317,77	248.976,58	476.913,97	1.007.427,22

Świadczenia realizowane w ramach pomocy społecznej tutejszego ośrodka w 2010 roku przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin / osób	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłki stałe	40	429	169.620,00 zł
Zasiłki okresowe	94	550	150.355,00 zł
Dożywianie w tym:	103	13.524	50.911,00 zł
- posiłki			
- zasiłek celowy	86	289	45.300,00 zł
Zasiłki celowe i pomoc w naturze oraz celowe specjalne	153	X	91.468,00 zł
	30	54	9.070,00 zł
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	4	32	59.119,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	39	409	12.985,00 zł

Pomoc społeczna realizowana jest w dwóch podstawowych kierunkach: pomocy środowiskowej i pomocy instytucjonalnej, przy uwzględnieniu przyczyn określonych w ustawie o pomocy społecznej. Do głównych powodów przyznawania pomocy finansowej w 2010 roku należą: bezrobocie - 137, długotrwała i ciężka choroba - 42, ubóstwo - 40, niepełnosprawność - 15, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 13, alkoholizm i narkomania - 16. W wielu przypadkach w jednej rodzinie występowało sprzężenie wielu dysfunkcji.

W ramach pomocy z tzw. Zadań własnych gminy, dotowanych z budżetu państwa przyznano zasiłki okresowe dla 93 rodzin, liczba osób w rodzinach 173. Dla 81 rodzin przyznano zasiłki okresowe z powodu bezrobocia, w 12 rodzinach z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby. Na zasiłki okresowe w 2010 roku wydatkowano łącznie 150.355,00zł z dotacji budżetu państwa.

Zadaniem własnym gminy jest również wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych. W 2010r. z tej formy pomocy skorzystało 143 rodziny, a wydatковано na ten cel **91.484,00 zł**, w tym zasiłki celowe specjalne stanowią kwotę **9.010,00 zł** i udzielono ich 30 rodzinom. Pomocą w formie zasiłków celowych na pokrycie skutków powstałych w wyniku zdarzenia losowego udzielono 1 rodzinie na łączną kwotę **2.823,00 zł**.

W ramach zadań własnych gminy, dofinansowanych z budżetu państwa Ośrodek pomocy wypłaca comiesięcznie 40 osobom zasiłki stałe. W 2010r. wydatковано na ten cel **169.620,00 zł**. Zasiłek ten wypłaca się w większości przypadków wraz z obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Na pokrycie kosztów składki zdrowotnej wydatковано

3. Pozostała pomoc pozafinansowa

Pobyt w Domach Pomocy Społecznej.

W 2010r. w Domu Pomocy Społecznej umieszczone były 4 osoby. W 2010r. Ośrodek współfinansował koszty pobytu w DPS i wydatkował na ten cel **59.119,00 zł**. Biorąc pod uwagę zmiany demograficzne społeczeństwa (tj. starzenie się społeczeństwa) oraz wzrost liczby osób starszych lub niepełnosprawnych, które nie mogą otrzymać wsparcia ze strony rodziny a z uwagi na wiek nie są w stanie funkcjonować samodzielnie w środowisku, będzie można spodziewać się tendencji wzrostowej zapotrzebowania na tę formę pomocy.

Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania

W 2010r. GOPS realizował ustawę „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w ramach którego finansował koszty dożywiania dzieci w placówkach przedszkolnych, szkołach podstawowych i gimnazjalnych, szkołach średnich i ośrodkach szkolno - wychowawczych. Program przewiduje możliwość żywienia dzieci oraz osób samotnych, starych i niepełnosprawnych, z rodzin, w których dochód nie przekroczył 150% kryterium określonego w ustawie o pomocy społecznej. Jednocześnie ustawa o pomocy społecznej precyzuje, że gmina ma obowiązek zabezpieczenia gorącego posiłku dla osób dorosłych, które własnym staraniem nie są w stanie go przygotować. W związku z powyższym w ramach ustawy objęto wsparciem 103 dzieci oraz 213 osób dorosłych. Koszt realizacji programu wyniósł **96.211,00 zł**; w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła **57.727,00 zł** a wkład własny gminy **38.484,00 zł**.

Wypoczynek letni poza miejscem zamieszkania.

Powyższe zadanie Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

W 2010r. ośrodek wydatkował na ten cel kwotę 15.000,00 zł finansując koszty wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin najbiedniejszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym (50 - ro dzieci i młodzieży) Wypoczynek spełniał dwie funkcje:

- edukacyjną – wiązała się z możliwością poznawania dóbr kultury, obcowania z przyrodą oraz poznawanie jej walorów;
- społeczną – związana z poznawaniem właściwych wzorców funkcjonowania społecznego i budowaniem poprawnych relacji interpersonalnych. Nie bez znaczenia jest również możliwość zmiany środowiska.

Oprócz tego 14 - ro dzieci bezpłatnie wyjechało do Zakopanego na kolonie zorganizowaną przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

Prace społeczno - użyteczne

Prace społecznie-użyteczne stanowią formę aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych i są narzędziem wspierającym aktywność zawodową osób bezrobotnych. Osoby skierowane zostały do prac na terenie użyteczności publicznej w wymiarze nie więcej niż 10 godzin tygodniowo. W 2010r. skierowano 13 osób do prac społecznie użytecznych. Całkowity koszt zadania wyniósł 32.476,00 zł z czego 12.990,00 zł stanowił udział gminy Kobylanka, natomiast 19.486 zł udział Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie Szczecińskim.

Świadczenia rodzinne

Z dniem 1 maja 2004r. wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych. Określają go przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, w której dochód netto na osobę nie przekracza 504,00 zł lub 583,00 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,

- 2) świadczenia opiekuńcze, do których należą zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wydatki na świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny w 2010r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki rodzinne	3809	325 812,00 zł
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego ogółem, w tym z tytułu:	1811	201 610,00 zł
	- urodzenie dziecka	18	18 000,00 zł
	- urlopu wychowawczego	118	46 960,00 zł
	- samotnego wychowania dziecka	155	26 350,00 zł
	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	153	11 820,00 zł
	- rozpoczęcia roku szkolnego	244	24 400,00 zł
	- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	560	29 040,00 zł
	- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	563	45 040,00 zł
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	1106	169 218,00 zł
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	174	87 967,00 zł
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe”	43	43 000,00 zł
6.	Składki na ubezpieczenia społeczne	173	22 364,00 zł
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	112	5 242,00 zł
8.	Fundusz alimentacyjny	466	123 943,00 zł
RAZEM:			979 156,00 zł

PODSUMOWANIE

Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Wymaga wszechstronnej wiedzy, umiejętności, narzędzi niezbędnych do odpowiedniego pokierowania sprawami ludzi, wspierania ich a nie wyręczania. Działania te mają być skuteczne i efektywne, mają służyć wzmocnieniu rodziny, aktywizować i usamodzielniać. Nasza praca skupia się na tych celach. Nieustające nowelizacje ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw i rozporządzeń wykonawczych, kładą coraz większy nacisk na prawidłowo prowadzoną pracę socjalną oraz powodują stałe rozszerzenie zadań realizowanych przez pomoc społeczną.

Niestety nie zawsze pomoc z naszej strony wygląda tak, jak byśmy sobie tego życzyli, często wynika to z braku chęci współpracy z drugiej strony, bywa również, że naszą działalność ograniczają przepisy prawne i mimo tego, że w danym przypadku uważamy, iż np. pomoc finansowa byłaby konieczna, nie możemy jej udzielić, bo w danym przypadku ustawa mówi inaczej. Zdarza się również, że nie mamy żadnych informacji na temat danej osoby lub rodziny zamieszkującej na terenie gminy i wymagających wsparcia. Jesteśmy tylko ludźmi i dlatego nie zawsze docieramy do środowisk, gdzie potrzebna jest pomoc, dlatego apelujemy: że jeżeli znacie Państwo rodziny, bądź osoby, którym potrzebna jest pomoc z tutaj ośrodka pomocy społecznej, prosimy o sygnał z Państwa strony, my jeżeli tylko będziemy w stanie coś zrobić i dana osoba wyrazi chęć współpracy z nami, z pewnością tej pomocy udzielimy.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Romana Karpińska